

بررسی تاثیر انجام ورزش های گروهی بر میزان اجتماعی شدن دانش آموزان

مرضیه کارشناس^۱، احلام طائی^۲، مسعوده عباسی^۳، الهام خدای^۴

^۱ کارشناسی ارشد تربیت بدنی گرایش آسیب شناسی ورزشی و حرکات اصلاحی

^۲ کارشناسی ارشد حرکات اصلاحی و آسیب شناسی ورزشی

^۳ کارشناسی ارشد رفتار حرکتی (یادگیری و کنترل حرکتی)

^۴ کارشناسی آموزش ابتدایی

چکیده

اجتماعی شدن فرآیندی است که به انسان شیوه های زندگی کردن در جامعه را می آموزد، به فرد شخصیت می دهد و توانایی های او را در جهت ایفای وظایف فردی به عنوان عضوی از جامعه توسعه می بخشد. از آنجا که ورزش های گروهی یکی از مصادیق حضور افراد در جمع همسالان و جامعه می باشد، از این رو این پژوهش به روش توصیفی و از نوع کتابخانه ای به بررسی تاثیر انجام ورزش های گروهی بر میزان اجتماعی شدن دانش آموزان پرداخته است. یافته های پژوهش حاکی از آن است که ورزش های گروهی در قبول مسئولیت برای پرورش و القای ارزش های اجتماعی در افراد جامعه، خصوصا دانش آموزان، سهیم و عامل موثری در جهت تقویت ارزش های اجتماعی و رفتارهای مطلوب انسانی است. علاوه بر این، در ساختن شخصیت جوانان و شناسایی برخی از ارزش های اجتماعی نقش بسزایی دارد.

واژه های کلیدی: ورزش های گروهی، اجتماعی شدن، دانش آموزان

۱- مقدمه

در چند دهه اخیر، نقش مهارت اجتماعی در زندگی مورد توجه روانشناسان و محققان قرار گرفته است. پیچیدگی جامعه مدرن امروزی، مشکلات روزافزون و تغییر شیوه های زندگی باعث شده است نیاز به مهارت اجتماعی بیشتر شود، حتی در جوامع مادی نیز واقعیت ها حاکی از آن است که مردم به مهارت اجتماعی گرایش پیدا کرده اند. (سیف و همکاران، ۱۳۸۱) امروزه با توجه به پیچیدگی جوامع و بروز ناهنجاری های رفتاری در بین کودکان و نوجوانان، پرداختن به فرایند اجتماعی شدن آن ها اهمیت زیادی پیدا کرده است.

ورزش به عنوان یکی از عوامل فرهنگی در عصر حاضر، بر روی فرایندی به نام اجتماعی شدن و یا شرکت در اجتماعات انسانی تأثیر شگرف دارد. این فرایند که قسمتی از تکامل شخصیت را تشکیل میدهد در مقابل فرایند دیگری به نام خودمحوری قرار می گیرد که طی آن، ارزشهای گروهی در مقابل ارزشهای فردی رنگ می بازد و آنگاه انزواطلبی و گوشه گیری بر شرکت در اجتماع، ارجحیت پیدا می نماید. (رضایی و غلامیان، ۱۳۹۶) در جریان رقابتهای ورزشی، شخص الزاماً ارزشهای خود را با ارزشهای دیگران (هم تیمی ها و رقیبان) هماهنگ میسازد که این مورد می تواند یک عامل بسیار مهم در جانشین کردن اخلاق اجتماعی و عادت به جمع گرایی به جای خلوت نشینی و گوشه گیری باشند. در ورزشهای گروهی، ورزشکار از نظر ذهنی و رؤیایی خود را در مقابل رقیب میداند و گاهی هم برای لحظه ای که شده، خود را به جای او میگذارد. رشد سلامت جسمی و روحی با میزان سازگاری اجتماعی در افراد، ارتباط مستقیمی دارد لذا در صورت عدم مشارکتها و سازگاریهای مختلف اجتماعی، قطعاً سلامت روحی و جسمی دانش آموزان به مخاطره خواهد افتاد و از طرفی در صورت ایجاد سازگاری برنامه های اجتماعی از طریق برنامه های صحیح ورزشی، بهداشتی، مسلماً سلامتی جامعه جوان در اولویت قرار خواهد گرفت.

۲- ادبیات تحقیق

اجتماعی شدن از نظر لغوی به معنای انطباق با جامعه و آشناسازی با جامعه است. یک فرایند مادام العمر جامعه شناسی و روان شناسی، که طی آن هر فرد، هنجارها، ارزش ها و الگوهای رفتاری را که جامعه وی بر آنها تأکید دارد، بصورت جزئی از وجود خویش در می آورد. کسب جامعه پذیری از طریق آموزش های عمومی اعم از رسمی و غیررسمی صورت می پذیرد و باعث نفوذ قوانین رفتاری در هر جامعه و در کل شخصیت روانی افراد با توجه به مشارکت آنها در نظام اجتماعی می شود. (مینوفر، ۱۴۰۰)

ورزش عبارت است از فعالیتی نهادینه شده که نیازمند بکارگیری نیروی جسمی فراوان با استفاده از مهارت های جسمانی پیچیده توسط شرکت کنندگانی است که بوسیله عوامل درونی و بیرونی تحریک می شوند. (کوشافر، ۱۳۸۱) تأثیر فعالیت های بدنی و ورزشی در رشد و توسعه فرهنگی و اجتماعی، یکی از زمینه های مطالعاتی تربیت بدنی است. قدرت سازندگی افراد از نظر اجتماعی و روانی در نتیجه اجرای فعالیت های مستمر بدنی یکی از مشخصه هایی است که اهمیت تربیت بدنی را واضح تر می سازد. رشد و توسعه بعد اجتماعی انسان در محیط های سالم ورزش های گروهی صحنه بر قدرت سازندگی اجتماعی تربیت بدنی می گذارد.

در این زمینه پژوهش هایی در رابطه با نقش انجام ورزش های گروهی بر اجتماعی شدن نیز انجام شده است:

پورشاه آبادی (۱۳۹۴) در تحقیق خود به بررسی تاثیر ورزش بر اجتماعی شدن و مسئولیت پذیری افراد پرداخته و نشان داد فرد با ورود به یک رشته ورزشی یا فعالیت بدنی و به دنبال آن قبول مسئولیت در جمع یا در بین دوستان این را می آموزد در قبال وظیفه و نقشی که تقبل کرده است از وی انتظار می رود آن را به نحو احسن انجام دهد.

نتایج پژوهش رضایی و غلامیان (۱۳۹۶) در بررسی و مقایسه میزان سازگاری اجتماعی دانش آموزان ورزشکار و غیرورزشکار در مدارس متوسطه لرستان نشان داد اولاً بین سازگاری اجتماعی دانش آموزان پسر ورزشکار در مدارس متوسطه دولتی و غیر انتفاعی تفاوت معناداری وجود داشته است به طوری که میانگین سازگاری اجتماعی در نزد دانش آموزان ورزشکار پسرمدارس دولتی ۱۱/۵۹ و میانگین آن در نزد دانش آموزان پسر ورزشکار درمدارس غیرانتفاعی ۹۷-۹۶ به دست آمد. ثانیاً، میزان تفاوت در سازگاری اجتماعی دانش آموزان دختر ورزشکار در مدارس متوسطه دولتی و غیر انتفاعی به مراتب بیشتر از مقدار تفاوت در دانش آموزان پسر مشاهده گردید. ثالثاً، بین سازگاری اجتماعی دانش آموزان پسر و دختر غیر ورزشکار در هر دو مدارس دولتی و غیر انتفاعی تفاوت معناداری مشاهده نشد.

حاجی زاده و همکاران (۱۳۹۷) در بررسی اجتماعی شدن از طریق مشارکت ورزشی: مروری سیستماتیک به این نتیجه دست یافتند که: « عوامل مهمی چون: خانواده، نهاد مدرسه، تبلیغات نظام دار از رسانه های دولتی و خصوصی، نهاد مذهب، سیاست های دولتی، امکانات و تجهیزات در دسترس و پایگاه اقتصادی و اجتماعی در مشارکت نظامدار ورزشی مؤثر بوده اند. در نهایت می توان نتیجه گرفت عدم وجود یک الگوی مناسب در زمینه اجتماعی شدن از طریق ورزش در مطالعات داخلی و خارجی نسبت به سایر حوزه های اجتماعی بیش از پیش احساس می شود و ضروری است محققان بر روی الگوهای کاربردی باتوجه به شرایط جامعه هدف اهتمام ورزند.

رستمی مقدم و همکاران (۱۴۰۲) در مروری بر اثرات ورزش های گروهی بر رشد اجتماعی دانش آموزان نشان دادند ورزش گروهی موجبات برونگرایی افراد و در نتیجه اجتماعی تر شدن آنها را فراهم می نماید. همچنین به نظر برخی محققان با شرکت در فعالیت های گروهی، می توان زمینه شادی و رشد شخصیتی افراد را فراهم آورد.

۴- روش تحقیق

پژوهش حاضر با هدف بررسی تاثیر انجام ورزش های گروهی بر میزان اجتماعی شدن دانش آموزان، به شیوه توصیفی و از نوع کتابخانه ای انجام شده است و با توجه به روش پژوهش، جامعه آماری پژوهش شامل کلیه اسناد، مدارک و منابع مرتبط با موضوع مورد بررسی از جمله کتب، مقالات و پایان نامه ها می باشد.

۵- یافته های تحقیق

انسان موجودی است اجتماعی و ادامه زندگی او به صورت انفرادی تقریباً غیرممکن میباشد. از لحظه ای که فرد متولد میشود، در ارتباط با دیگران می باشد و تأمین نیازهای او ایجاب می کند که با دیگران تعامل داشته باشد، نیاز به تعامل و ارتباط در تمام مراحل رشد فرد وجود دارد. هارتاپ در مطالعات خود به این نتیجه رسید که تجارب همسالان در دوران کودکی و نوجوانی با سازگاری بعدی آنان ارتباط دارد. همچنین کودکانی که روابط نامطلوبی با همسالان دارند نسبت به آنهایی که با همسالان به خوبی کنار می آیند، احتمال بیشتری دارد که در بزرگسالی به روانپریشی، روان نژندی، ناسازگاریهای رفتاری، بزهکاری و مشکلات دیگر دچار شوند. روابط انسانی برای ارضای نیازهای اساسی ما ضروری هستند. داشتن چنین روابطی با

دیگران کلید رشد و کمال آدمی است. آنچه که امروز هستیم و آنچه که در آینده خواهیم شد، هر دو معلول روابط ما با دیگران است و این روابط رفتار ما را به صورت یک انسان اجتماعی شکل میدهد. همچنین در منحصر بفرد بودن شخصیت، هویت و مفهوم خویشتن ما نقش عمده دارد. در واقع دیگران برای ما مثل آئینه هستند، یعنی هم ما را به خودمان نشان میدهند و هم الگوی تقلید ما هستند. با این وجود باید پذیرفت که ممکن است که هسته مرکزی اکثر مشکلات، اختلالات و ناراحتیهای ما، ناسازگاری اجتماعی و گوشه گیری مان باشد. چنانچه می بینیم اکثر مشکلات انسان، عمدتاً به صورت اجتماعی و ناشی از ارتباط با دیگران است. (رضایی و غلامیان، ۱۳۹۶)

با توجه به مطالب فوق می توان بیان نمود که هر موجودی برای بقای خود و ارضای نیازهایش تلاش میکند تا با محیطی که در آن زندگی می کند، سازگار شود. این تلاش در انسان فرآیندی پویا و مداوم است، زیرا چون هم نیازهای او متنوع و در حال دگرگونی است و از طرفی شرایط و اوضاع محیطی-که نیازهای انسان در آن باید برآورده شود، در حال تغییر و دگرگونی است- ارضای هر کدام از نیازهای مذکور، می تواند زمینه های رشد و تکامل انسان را فراهم کند در حالی که اگر این نیازها به خوبی برآورده نشود وبا موانعی روبرو گردد، مشکلات متعددی برای انسان پدید می آید. پس انسان بطور دائمی درصدد رفع آنها و سازگاری با آنهاست و این در حالی است که بیشتر نیازهای انسان در قالب روابط پویا و مداوم با دیگران ارضاء می شود.

اجتماعی شدن در علم جامعه شناسی به فرآیندی گفته می شود که به موجب آن افراد ویژگی های عضویت در جامعه را کسب می کنند. به بیان دیگر جامعه پذیری نوعی فرآیند کنش متقابل اجتماعی است که در آن فرد به فراگیری هنجارها، ارزشها و دیگر عناصر اجتماعی، فرهنگی و سیاسی موجود در گروه یا محیط پیرامون خود پرداخته و آن را با شخصیت خود همساز می کند. در مورد ماهیت این فرآیند نیز، اختلافاتی وجود دارد. برخی آن را نوعی فرآیند یادگیری می دانند که از طریق آن افراد می آموزند که در شرایط معین چگونه باید رفتار کنند و هر نقشی یا منزلت اجتماعی چه توقعات و انتظاراتی با خود می آورد. گروهی دیگر نیز جامعه پذیری را عبارت از آموزشی می دانند که در ضمن آن هنجارها و ارزشهای جا افتاده از طریق دادن پاداش و کیفر برای انواع گوناگون رفتارها، آموزش داده می شوند. اگرچه از نظر مفهوم لغوی مفاهیم جامعه پذیری و اجتماعی شدن معادل یکدیگر می باشند، اما از نظر هربرت بلومر اجتماعی شدن به معنی ذوب شدن و یکی شدن و جا افتادن فرد در جامعه کلان است و تنها بعد از جامعه پذیری است که فرآیند اجتماعی شدن می تواند رخ دهد.

جامعه شناسان فرآیند اجتماعی شدن را از دو دیدگاه مورد بررسی قرار می دهند: (مینوفر، ۱۴۰۰)

الف) دیدگاه فردی :

از نظر فردی فرآیند اجتماعی شدن به مفهوم گسترش «من اجتماعی» از طریق آموزش، پیش بینی، ارزیابی و بسط تجربه آگاه در اختیار خویشتن است. مید و همچنین کولی از جمله صاحب نظرانی هستند که اجتماعی شدن را از این منظر مورد بررسی قرار داده اند. از نظر فردی، اجتماعی کردن باعث شکوفایی استعدادهای بالقوه فرد شده و امکان رشد شخصیت و تبدیل فرد به شخصی اجتماعی را فراهم می آورد.

(ب) دیدگاه اجتماعی:

از این منظر، اجتماعی شدن شامل فرآیند انتقال میراث فرهنگی و تداوم آن است. از نظر جامعه، اجتماعی کردن فرآیندی است برای انتقال ویژگی‌های فرهنگی یک جامعه از نسلی به نسل دیگر و ممکن ساختن تعامل و استمرار فرهنگ و نیز تربیت افراد برای ایفای نقش‌ها و احراز پایگاه‌های مختلف اجتماعی.

عناصر اساسی جامعه‌پذیری:

جامعه‌پذیری افراد مستلزم سه عنصر اساسی است:

الف) کنش متقابل انسانی

یادگیری الگوهای رفتاری در فرد تنها در جریان کنش متقابل با دیگر انسان‌ها صورت می‌گیرد.

ب) زبان

زبان موجب آفرینش فرهنگ، انباشت تجربه و انتقال شیوه‌های رفتاری انسان‌ها می‌باشد.

ج) تجربه‌پذیری عاطفی؛

لازمه یادگیری و انتقال ارزش‌های فرهنگی، کسب مهارت‌های شیوه‌ای احساسات و روابط عاطفی است.

انواع اجتماعی شدن

رسمی:

نهادهای آموزشی و ارتشی، نمونه‌هایی از عوامل رسمی و ساختارمند انتقال شیوه‌های عملکرد و اندیشیدن مقبول جامعه به فرد به شمار می‌آیند

غیر رسمی

اجتماعی شدن می‌تواند از طریق روابط متقابل با همسالان و عضویت در گروه‌ها و باشگاه‌های غیررسمی نیز تحقق می‌پذیرد.

مراحل اجتماعی شدن

جامعه‌پذیری در دو مرحله کلی صورت می‌پذیرد:

الف) جامعه‌پذیری نخستین:

فرآیندی که در میان افراد و گروه‌هایی که با آنها در ارتباط مستقیم می‌باشد، رخ داده و عموماً در سالهای ابتدایی زندگی اتفاق می‌افتد. عوامل اصلی این مرحله خانواده و گروه همسالان هستند

ب) جامعه‌پذیری ثانوی یا مجدد

رخداد این فرآیند در وضعیت های رسمی می باشد اما هیچ کدام از این وضعیت ها شخصی نمی باشد. در این مرحله عوامل اصلی شامل مدرسه و رسانه های اجتماعی بوده که عهده دار بخشی از مسئولیت های خانواده می شوند. این فرآیند که حاصل ارتباط است، شامل عوامل مختلفی از قبیل والدین، اعضای خانواده، دوستان، همکاران، مدرسه و رسانه های جمعی می شود. این عوامل ارائه دهنده ارزشها و باورها و قراردادهای جامعه از طریق ارتباط به فرد بوده و با جامعه‌پذیر کردن فرد، او را به مشارکت فعال اجتماعی ترغیب می کنند.

عوامل موثر بر اجتماعی شدن

۱. خانواده

فراگرد اجتماعی شدن در درون خانواده آغاز می شود. خانواده نماینده تمامی جهان پیرامون کودکان و نوجوانان است. تصویری که کودکان و نوجوانان از خود دارند، وابسته به میزان احساسی است که اعضای خانواده درباره آنها دارند. از این رو، برداشت آنها از خود، جهان و افراد پیرامون مستقیماً تحت تأثیر رویکردها و باورهای خانواده های آنها شکل می گیرد. پذیرش ارزشها و نقش های گوناگون توسط افراد، ابتدا در چارچوب محیط خانواده آموخته می شوند.

خانواده به عنوان اولین نهادی که مجموعه ای از ارزش ها و هنجارهای جامعه را به فرد آموزش داده شده و میزانی از دانش و آگاهی اجتماعی و سیاسی در اختیار وی قرار داده می شود. خانواده به عنوان مهمترین مدرسه کودک قبل از آغاز تحصیلات رسمی او به حساب می آید. انجام اعمال آگاهانه یا ناآگاهانه اعضای خانواده در برابر کودک، منجر به آمادگی او برای جامعه آینده می شود. از نظر محققان روند و نتایج تعلیم و تربیت کودک در ابتدا به سبک زندگی خانواده، که واحد اساسی و مرکزی جامعه است و به ویژه روابط میان پدر و مادر بستگی دارد. خانواده باعث شکل گیری شخصیت کودک، سپس شخصیت نوجوان و سرانجام شخصیت جوان می شود. (تقوی، ۱۳۸۲)

۲. مدرسه

برخلاف جوامع اولیه که مسئولیت اجتماعی شدن کودکان بر عهده خانواده ها بود، این مسئولیت در جوامع پیشرفته به نهادهای رسمی چون مدرسه واگذار شده است. کودکان پس از رسیدن به سن ۶ - ۷ سالگی، مسئول اصلی انتقال دانش و شیوه های رفتار اجتماعی به آنها مدارس هستند. مدارس به عنوان یکی از عوامل اجتماعی شدن کودکان و نوجوانان بر مبنای یک سری قواعد و قوانین، ساختار و سازمان می گیرد.

در این مرحله موسسات آموزشی مختلف در چارچوب نظام آموزشی، نقش اساسی تری را در جامعه پذیر کردن و رشد شخصیت فرد بر عهده می گیرند:

۱- در پیش دبستانی نحوه ارتباط با دیگران، یادگیری اجتماعی و اطاعت از بزرگتر به گونه ای متفاوت از خانواده به کودکان آموزش داده می شود.

۲- دبستان تنها عهده دار آموزش خواندن و نوشتن به کودکان نیست؛ بلکه باعث آشنایی آنها با ارزش ها و هنجارهای اجتماعی و قواعد بازی می گردد. جامعه پذیری در کودکان و نوجوانان بیشتر از یادگیری خواندن و نوشتن در دبستان اتفاق می افتد. دانش آموز در حین آموزش دروس، مسائلی چون وقت شناسی، نظم، ارتباط گروهی، احترام به دیگران، همزیستی و همنوایی، رعایت بهداشت و... را نیز فرا گرفته و در خود درونی می کند و از این طریق شخصیت او رشد می یابد.

۳- هر چند در دبیرستان انتقال دانش و مهارت و تکنیک و آماده کردن فرد برای قبول مسئولیت اجتماعی و پذیرش حرفه و شغل اتفاق می افتد، اما روند جامعه پذیری دانش آموزان با آموزش درس هایی همچون تعلیمات اجتماعی، تعلیمات دینی، تاریخ و جغرافیا و... در جریان آموزش دروس ادامه دارد. علاوه بر اینکه دانش آموزان با شرکت در گروه های ورزشی، خیریه، پژوهشی، نمایشی و... زندگی اجتماعی را تجربه می کند.

۴- در مراحل عالی و سطوح دانشگاهی نیز علاوه بر انجام آموزش به لحاظ تخصص و مهارت در سطوح بالاتر، روند جامعه پذیری از قبیل مفهوم عدالت اجتماعی، درک مشارکت در امور اجتماعی، فهم علل نابرابری های اجتماعی، اوقات فراغت، حقوق بشر و... بطور رسمی یا ضمنی جریان دارد، (گلشن فومنی، ۱۳۸۲)

۳. گروه همسالان

اگرچه هدف عمده گروه همسالان جنبه تفریحی داشته باشد، اما بعد از خانواده، گروه همسالان مهمترین عامل در اجتماعی شدن محسوب می شود. بیشترین تاثیر گروه همسالان در اجتماعی شدن در دوره نوجوانی می باشد. در این دوره، هدف اصلی جوانان، مورد پسند دیگران قرار گرفتن است و پذیرش و نمایش ارزش های گروه همسالان در پذیرش ارزش های اجتماعی از سوی فرد، نقش تعیین کننده ای دارد.

افراد با یک محدوده سنی در یک مجموعه، گروه همسالان را تشکیل می دهند و عموماً در طول زندگی رابطه دوستانه و نزدیک با یکدیگر برقرار می کنند. افراد بسیاری از اطلاعات و نگرش های خود را به صورت غیر رسمی از همسالان و دوستان خود یاد می گیرند. این گروهها منجر به ایجاد حس ارزشمندی در افراد می شود. دوستان در این گروه به مبادله عقاید و اطلاعات پرداخته و باعث شکل گیری دیدگاه های یکدیگر درباره جهان خارج و پدیده های آن می شوند. با توجه به اینکه افراد تمایل به دوست داشته شدن و احترام گذاشتن از طرف دیگران دارند، لذا غالباً ارزش ها و رفتار خود را به گونه ای جرح و تعدیل می کنند که مطابق با انتظارات کسانی باشد که با آنان در تعامل هستند. این امر بویژه در دوران نوجوانی و جوانی حائز اهمیت است که تماس با افراد همسن، باعث ایجاد نوعی احساس امنیت در جوانان شده و حتی ممکن است بیش از هر عامل دیگری منجر به شکل گیری رفتار وی شود.

۴. رسانه های همگانی

رسانه های جمعی در جوامع پیشرفته نقش موثری در اجتماعی شدن دارد. در این جوامع مردم وقت زیادی را به خواندن کتاب، روزنامه و مجله، تماشای تلویزیون و فیلم و شنیدن رادیو اختصاص می دهند و این رسانه ها با القاء این احساس که آنچه انتقال می دهند، همان بازتاب راستین جامعه است، هم می توانند باعث تقویت هنجارهای اجتماعی شوند و هم می توانند آنها را

مخدوش سازند. از این رو ذکر این نکته ضروریست که رسانه‌های جمعی تنها یکی از منابع مختلف تعیین هنجارهای اجتماعی برای افراد جامعه، محسوب می‌شوند.

اثرات وسایل ارتباط جمعی بسیار گسترده و گوناگون است، این اثرات ممکن است بصورت دراز مدت و کوتاه مدت انجام گرفته و ناشی از محتوای برنامه‌ها باشد. همچنین ممکن است نقش موثری بر عقاید، ارزش‌ها، اطلاعات، مهارت‌ها، گرایش‌ها و رفتارهای ظاهری داشته باشد. در این صورت برنامه‌های تولیدی رسانه‌ها، باعث شکل‌گیری گرایش‌ها نوجوانان و جوانان به موقعیت شغلی، تفکرات سیاسی، عشق و زندگی خانوادگی شده و از این طریق رسانه نقش مهمی در کنترل غیر مستقیم بینندگان خود دارد.

قدرت و تاثیر رسانه‌های همگانی از جمله تلویزیون، مدت‌های مدیدی است که باعث جلب توجه جوامع شده. اعضای خانواده در کنار هم و یا بصورت جداگانه با وسایل ارتباط جمعی مانند تلویزیون در ارتباط می‌باشند. در جریان جامعه‌پذیری افراد توسط تلویزیون، هنجارهای گروهی زیر به افراد آموخته می‌شود:

- ۱- آداب اجتماعی: شامل غذا خوردن، نشستن، تعارف کردن
- ۲- شعائر اجتماعی: مناسک دینی، آداب و تشریفات یک آیین خاص که دارای قدمت و اهمیت فراوان باشد.
- ۳- اخلاق اجتماعی: رسوم اجتماعی مهمی که جامعه نقض آن‌ها را سخت ناپسند بشمارد.
- ۴- مقررات اجتماعی: رسم‌هایی که جامعه با خواست و آگاهی به وجود می‌آورد مثل مقررات راهنمایی و رانندگی

نتیجه حاصله از این آموزش‌ها که همه به علت ممکن بودن یادگیری اجتماعی حاصل از استفاده از رسانه‌های همگانی می‌باشد، فرد با جامعه پیام‌دهنده هم‌رنگ شده و ارزش‌ها و به درونی کردن هنجارهای مذکور پرداخته و در جهت نظم‌دهی به جامعه فعالیت می‌کنند. افزون بر این وسایل ارتباط جمعی دیگری از جمله رادیو، فیلم، مجله، روزنامه، کتاب، اینترنت و ماهواره نیز وجود دارد که دارای کارکردهای مختلفی از جمله آموزش، اطلاع‌رسانی و انسجام‌دهی، فعالیت‌های فرهنگی، آموزشی و تفریحی می‌باشند.

آموزش:

وسایل ارتباط جمعی به دلیل ویژگی‌های خاص خود در صورتی که درست مورد استفاده قرار بگیرند، می‌توانند مانند مدرسه و دانشگاه در تربیت و آموزش افراد جامعه موثر باشند. رسانه‌ها حتی از جنبه‌هایی نسبت به مدرسه و دانشگاه امتیازات دیگری دارند. مدرسه و دانشگاه از ابتدای دوران تا پایان آن با محدودیت زمانی روبرو هستند به این مفهوم که تنها سالهایی محدود از زندگی افراد را شامل می‌شوند، اما وسایل ارتباط جمعی بدون محدودیت در همه مراحل زندگی با افراد همراه هستند. رسانه‌های همگانی چه مکتوب (روزنامه، مجلات، کتاب و...) و چه غیر مکتوب (رادیو، تلویزیون، ماهواره و...) عهده‌دار بزرگترین سهم در راه انتقال میراث فرهنگی و فکری بشر بوده و منجر به تعالی فرهنگ انسانی می‌شوند. (ساروخانی، ۱۳۷۰)

اطلاع رسانی و انسجام دهی:

افراد از طریق رسانه های جمعی از اتفاقات داخلی و خارجی آگاه می شوند. از این رو این سیستم ارتباطی نوین مسئول اداره کردن و سازماندهی و حفظ رابطه متعادل میان دو نیروی علم و تکنولوژی در جامعه است. به صورتی که جامعه با حفظ تداوم و پایداری خود، امکان انطباق و دگرگونی را هم داشته باشد.

وسایل ارتباط جمعی، مردم را از رویدادهای داخلی و خارجی آگاه می سازند. این گونه وسایل موجب آگاهی سریع مردم از اوضاع یکدیگر و حوادث و رویدادهای جهان می شوند. بنابراین نظام ارتباط جدید عهده دار اداره کردن و سازمان دادن و حفظ رابطه متعادل بین دو نیروی علم و فناوری در جامعه است، به گونه ای که جامعه با حفظ استمراری و پایداری خود، توانایی انطباق و دگرگونی را هم داشته باشد

فعالیت های فرهنگی، آموزشی و تفریحی:

رسانه های جمعی زمینه ساز تفریح و سرگرمی افراد در اوقات فراغت آنان نیز می باشند. از این رو قسمتی از کارکرد این رسانه ها تفریح و تفنن برای افراد در جامعه است. این برنامه ها علاوه بر دارا بودن جنبه های سرگرمی، امکان همراه شدن با فعالیت های فرهنگی و آموزشی را نیز دارند. بنابراین این رسانه ها باعث آماده سازی افراد در برابر جامعه ای که باید با آن ارتباط پیدا کنند و آن را بپذیرند و از ماهیت قوانین و هنجارهای آن اطلاع پیدا کرده، شده و این عمل نیز توسط فرآیند جامعه پذیری انجام می گیرد.

ورزش های گروهی و نقش آن در اجتماعی شدن دانش آموزان

شخصیت افراد بوده که طی آن فرد ارزش های گروهی را جانشین ارزش های فردی می کند. در فعالیت های ورزشی، فرد ارزش های خود را با ارزش های دیگران هماهنگ می سازد که این خود گامی به سوی رعایت حقوق فردی و اجتماعی دیگران است.

در طی دهه ۱۹۶۰ و اوایل دهه ۱۹۷۰ در تبیین جنبه های گوناگون شرکت در فعالیت های ورزشی اقدامات بسیاری انجام شده است. اکثر پژوهش های انجام شده در حوزه ورزش حول دو مسئله متمرکز بوده است. اول پیش آیندهای شرکت در ورزش یعنی چگونگی شرایط روی آوردن به ورزش و دوم پیامدهای شرکت در فعالیت های ورزشی. بنابراین در اکثر منابع دو عنوان اجتماعی شدن در ورزش و اجتماعی شدن از طریق ورزش دیده می شود. در اولی فرد در نقش ورزشی «ورزشکار» اجتماعی می شود و در دومی با کسب نگرش ها، ارزشها، مهارت ها و گرایش هایی کلی - مانند جوانمردی، انضباط - اجتماعی شدن اتفاق می افتد که به نظر می رسد از طریق انجام فعالیت های ورزشی بدست آید. اجتماعی شدن از طریق ورزش عبارت است از تأثیر ورزش بر باورها، نگرش ها و.... در این مورد فرض بر این است که آموزه هایی که از شرکت کردن در فعالیت های ورزشی حاصل می شود، قابلیت انتقال به سایر جنبه های اجتماعی را نیز دارد و از این طریق فرد را برای شرکت موفقیت آمیز در آن زمینه ها یاری می دهد.

دانش اظهاری می‌دارد که: «کودکان مهارت‌های ارتباط و تصمیم‌گیری را با شرکت در ورزش کسب می‌کنند». (عبدلی، ۱۳۸۶) فعالیت‌های ورزشی در پرورش مسئولیت‌پذیری و القای ارزش‌های اجتماعی در افراد جامعه سهم بسزایی داشته و نقش موثری در تقویت ارزش‌های اجتماعی و رفتارهای مطلوب انسانی موثر است. (عزیزآبادی، ۱۳۷۳) تحقیق در زمینه اجتماعی شدن و ارتباط آن با فعالیت‌های ورزشی در زمانی مطرح شد که کنفرانسی بین‌المللی با موضوع «اجتماعی شدن از طریق ورزش» در سال ۱۹۷۱ در کانادا برگزار شد. در نتیجه این سمینار مشخص شد فعالیت‌های بدنی عاملی مهم در اجتماعی شدن فرد می‌باشد. به عقیده‌ی راجر کایو آ «تمدن فقط در سایه برتری و ارزش والای قهرمانی یعنی بازی رقابت آمیز و مسابقه‌ای که سرچشمه‌ی دموکراسی و حکومت مردم بر مردم است به وجود آمده است.» روند اجتماعی شدن کودکان و نوجوانان با انجام فعالیت‌های بدنی و ورزشی آنان آغاز شده و منجر به رشد و تکامل حرکتی در دوره کودکی و نوجوانی و مشارکت ورزشی آنان در سال‌های بعد می‌شود.

ورزش و فعالیت‌های بدنی فواید زیادی برای سلامتی دارد. اما پژوهش‌ها نشان می‌دهند که ورزش گروهی بسیار مفیدتر از ورزش کردن به صورت انفرادی است. در ادامه فواید ورزش گروهی را بر می‌شماریم: (زنگنه، ۱۴۰۱)

۱. بهبود سلامت روان

ورزش فواید زیادی برای سلامت روان دارد. از فواید ورزش می‌توان به بهبود خواب و خلق‌وخو، کاهش استرس و افسردگی، بهبود عملکرد مغز و تقویت حافظه، افزایش سطح انرژی و هوشیاری ذهنی اشاره کرد

۲. افزایش تحمل درد و ناراحتی

پژوهشی دیگر در مورد تاثیر ورزش گروهی، به‌ویژه ورزش کردن به صورت هماهنگ، بر پیوند اجتماعی، تحمل درد و عملکرد ورزشی تمرکز داشت. پژوهشگران بر این باورند که افزایش تحمل درد می‌تواند ناشی از ترشح بیشتر اندورفین (هورمون احساس خوب) در نتیجه هماهنگی افراد در حین ورزش کردن با یکدیگر باشد. این نوع حرکت هماهنگ، همگامی رفتاری نام دارد که می‌تواند در فعالیت‌های گروهی دیگری مانند بازی کردن، انجام مراسم مذهبی و رقصیدن نیز انجام شود. در مطالعه‌ای در سال ۲۰۱۵ بازیکنان راگبی که در گرم کردن حرکاتشان را هماهنگ کرده بودند، در تست استقامتی پس از گرم کردن بدن عملکرد بهتری داشتند. این ورزشکاران بخشی از یک تیم راگبی صمیمی و متحد بودند. پژوهشگران بر این باورند که حرکات هماهنگ در حین گرم کردن موجب تقویت پیوندهای اجتماعی موجود بین آنها شده است.

پژوهشگران نوشتند «ممکن است که هماهنگی، درک ورزشکاران از درد و ناراحتی ناشی از خستگی را تغییر داده باشد... هماهنگی موجب شده است که شرکت‌کنندگان سخت‌تر تلاش کنند و عملکرد بهتری داشته باشند.» پس وقتی هماهنگ با دوچرخه‌سواران اطراف خود رکاب می‌زنید، می‌توانید از قدرت هماهنگی استفاده کنید.

۳. ترغیب افراد به ورزش کردن

دیگران می‌توانند بر نگرش‌ها و واکنش‌های احساسی افراد به ورزش تأثیر بگذارند. یعنی آنها می‌توانند بر احساس فرد در مورد ورزش تأثیر بگذارند و موجب شوند که به ورزش کردن علاقه‌مند شود. وقتی فرد با افراد دیگر رابطه دارد که به‌طور منظم ورزش می‌کنند، ورزش را مثبت‌تر، رایج‌تر، مطلوب‌تر و انجام‌شدنی‌تر می‌بیند. همه افراد به شکل‌های مختلفی تحت تأثیر اطرافیان خود قرار می‌گیرند.

۴. ایجاد انگیزه

انگیزه‌های مختلفی هستند که تعیین می‌کنند که آیا در شروع کردن و ادامه‌دادن ورزش موفق هستیم یا خیر. ورزش کردن گروهی این انگیزه‌ها را تقویت می‌کند. بالاترین نوع انگیزه، انگیزه درونی است. انگیزه درونی یعنی کاری را به این دلیل انجام می‌دهیم که خود آن کار لذت‌بخش، رضایت‌بخش یا هر دو است. ورزش جمعی می‌تواند این لذت را ایجاد کند، حتی اگر خود آن ورزش سخت باشد یا موردعلاقه نباشد. ورزش گروهی ورزش کردن را به فعالیت اجتماعی سرگرم‌کننده‌ای تبدیل می‌کند و موجب می‌شود که به انجام‌دادن آن ادامه دهید.

ورزش تیمی بعضی از نیازهای اساسی روانی را نیز برآورده می‌کند. هر نوع ورزشی به فرد کمک می‌کند که بر انتخاب‌های خود کنترل داشته باشد؛ ولی حمایت اجتماعی از جانب یک گروه می‌تواند احساس استقلال را تقویت کند. به‌علاوه ورزش گروهی می‌تواند احساس مهارت و تسلط را افزایش دهد. بی‌شک ورزش گروهی ارتباط فرد با دیگران را افزایش می‌دهد. ما به‌طور طبیعی ترجیح می‌دهیم که رفتارهای رضایت‌بخش را ادامه دهیم و تداوم این رفتارها نیز سلامت روان را بهبود می‌دهد. ولی اگر انگیزه ما بیرونی باشد، ورزش برایمان چندان جالب نیست.

۵. تبدیل کردن ورزش به عادت

ورزش کردن گروهی کل فرایند را آسان و مبتنی بر عادت می‌کند. دوستان می‌توانند سرنخ و همچنین پاداش فرد برای ورزش کردن باشند. فرد ابتدا به دیگران نگاه می‌کند تا نحوه انجام حرکت‌ها را یاد بگیرد. این ذات انسان است که رفتارش را از کسانی که در اطرافش هستند، الگوبرداری کند. وقتی می‌بیند که دیگران سخت تلاش می‌کنند، به توانایی خود در ورزش کردن باور پیدا می‌کند. روانشناسان این باور به خود را خودکارآمدی می‌نامند. سپس ممکن است که در رفتارهای خود از دیگران الگوبرداری کند. این برای شروع یک برنامه ورزشی جدید بسیار مهم است، زیرا اعتقاد به توانایی خود در شرکت کردن در کلاس یوگا تعیین می‌کند که آیا آن را امتحان خواهد کرد.

به علاوه دوستان می‌توانند بعضی از موانع ورزش کردن را برطرف کنند. دوست تمرینی می‌تواند یادآوری‌کننده یا تشویق‌کننده باشد، تعهد فرد به ورزش را افزایش دهد و حتی به شرکت کردن وی در جلسات ورزشی کمک کند، انگیزه رقابتی را دست‌کم نگیرد. کمی رقابت دوستانه در گروه می‌تواند شدت تلاش فرد را افزایش دهد.

عادت‌ها رفتارهای خودکاری هستند که مجبور نیستیم برای وادار کردن خود به انجام آنها انرژی زیادی مصرف کنیم. آنها رفتار پیش‌فرض و ترجیحی ما هستند. ما آنها را به‌طور مداوم و مکرر و بدون استفاده از تمام نیروی اراده خود انجام می‌دهیم.

دوستان ورزشی نیز می‌توانند به ما کمک کنند. در عادت باید یک سرنخ موجب تحریک انجام رفتار شود؛ دوستی که به‌طور مرتب پیامک می‌فرستد که در همان روز همیشگی به استخر برویم تا همدیگر را ببینیم، می‌تواند نقش سرنخ را ایفا کند. برای حفظ عادت‌ها به پاداش نیز نیاز داریم. انگیزه درونی ناشی از ورزش کردن با دیگران می‌تواند پاداشی باشد که موجب می‌شود ورزش بخشی از برنامه روزانه ما باقی بماند.

۶. پایبندبودن به اعضای گروه و ورزش

شرکت کردن در تمرینات گروهی می‌تواند منجر به تجربه ورزشی پایدارتر و انعطاف‌پذیرتری شود. پژوهش نشان داده است افرادی که در کلاس ورزشی خود ارتباط بیشتری با دیگران دارند، در جلسات بیشتری شرکت می‌کنند، به‌موقع حضور می‌یابند، احتمال رهاکردن ورزش در آنها کمتر است، در برابر موانع مقاوم‌ترند و معمولاً از مزیت‌های روانی بیشتری بهره‌مند می‌شوند. از آنجایی که رهاکردن برنامه ورزشی رایج است و مشکلات به‌راحتی افراد را از برنامه ورزشی خود دور می‌کنند، شرکت کردن در ورزشی گروهی می‌تواند راه خوبی برای غلبه بر این مشکلات باشد. در زمان تصمیم‌گیری درمورد پیوستن به گروه ورزشی، شباهت‌های سایر افراد گروه از نظر سن، جنسیت و علایق را در نظر بگیرید زیرا با افرادی که از جهات مختلف به فرد شبیه‌اند، گروه منسجم‌تری را تشکیل می‌دهید و این گروه‌های منسجم بیش از دیگران باهم می‌مانند و به ورزش کردن ادامه می‌دهند.

توسعه و گسترش فعالیت‌های ورزشی در جامعه و ترغیب افراد به مشارکت در این فعالیت‌ها از شیوه‌های مختلف، منجر به تاثیر بیشتر در عوامل اجتماعی آن جامعه را دارد و باعث بوجود آمدن تغییراتی در رفتارهای اجتماعی افراد می‌شود. هرچند این تغییرات بستگی به فرهنگ و ارزش‌های معمول جامعه و شخصیت اجتماعی آن‌ها نیز دارد. بخشی از تغییر رفتارهای اجتماعی که در نتیجه شرکت در محیط‌های ورزشی حاصل می‌شود به شرح زیر است: (عزیزی، ۱۳۹۴)

۱. بروز شخصیت اجتماعی

شخصیت اجتماعی افراد نشان‌دهنده رشد درست و طبیعی آنها است و چنانچه فعالیت‌های ورزشی در جامعه بر طبق اصول علمی صورت بگیرد، باعث اجتناب افراد ورزشکار از فردگرایی و خودمحوری شده و رشد و حیات طبیعی در فرد بهبود می‌یابد که در نتیجه‌ی شکوفا شدن این استعداد، ارتباط فرد با سایر افراد اجتماع به سهولت انجام می‌گیرد.

۲. احترام به قوانین اجتماعی

با توجه به وجود قوانین و مقررات ویژه در انجام مهارت‌های هر رشته ورزشی و الزامی بودن رعایت مقررات هر بازی برای ورزشکاران، لذا انجام فعالیت‌های ورزشی در جهت آموزش و یادگیری رعایت مقررات و قراردادهای اجتماعی، بویژه برای کودکان که در سنین اولیه با مقررات اجتماعی آشنا نیستند تاثیر زیادی دارد.

۳. قضاوت اجتماعی

ورزش به عنوان پدیده ای است که رقابت بین ورزشکاران در آن نقش مهمی داشته و حصول نتیجه با قضاوت های مختلف همراه است. این قضاوت گاه از سمت بازیکنان و یا داور صورت گرفته که در هر حال احترام به تصمیم گرفته شده ضروریست. در نتیجه مشارکت در فعالیت های ورزشی برای افراد در بهبود قضاوت آنها در جامعه و احترام به تصمیمات اتخاذ شده و عمل به آن موثر می باشد.

۴. بروز استعداد های اجتماعی

انجام فعالیت های ورزشی به صورت گروهی منجر به شکوفایی برخی استعداد های نهفته افراد شده که در صورت فعالیت انفرادی بروز نمی کند. کودکان و نوجوانان از طریق روابط ورزشی- اجتماعی باعث پرورش خصوصیات نظیر افزایش آگاهی های اجتماعی، کنترل احساسات اجتماعی، درک ضعف های اجتماعی خود، کسب تجربیات جدید و تصحیح تجربیات گذشته و سایر خصوصیات اجتماعی در خود می شوند.

۵. توانایی برقراری روابط اجتماعی

انزوا و گوشه گیری و دوری از اجتماع از جمله حالت هایی است که امکان بروز آن در مراحل اولیه کودکی یا نوجوانی بوده و در نتیجه آن توانایی فرد در برقراری ارتباط با دیگران نیز ضعیف می شود. مشارکت در فعالیت های ورزشی موجب افزایش توانایی فرد در ایجاد ارتباط با دیگران می شود. این امکان برای فرد فراهم است که ویژگی های خود را در کنار ورزش به دیگران منتقل کند و حرف های گفتنی خود را به زبان آورد. کودک از طریق انجام بازی های ورزشی می آموزد که چگونه با دیگران ارتباط برقرار سازد و مشکلات مربوط به روابط اجتماعی را حل کند و از همین طریق است که کودکان با دنیای بزرگسالان آشنا میشوند.

۶. احیای حس مسئولیت پذیری

تقویت حس مسئولیت پذیری در جامعه از طریق انجام فعالیت های ورزشی صورت می گیرد و در این صورت است که هر کس خود را در برابر دیگران مسئول می داند. در روند تعلیم و تربیت، بعضی از مفاهیم تربیتی قابل آموزش در کلاس های درس نیست، و لازم است آنها از راه فعالیت های جسمی و ورزشی و به شکل سرگرمی به افراد آموزش داده شود. این مسئله در یادگیری و آموزش کودکان از اهمیت بیشتری برخوردار است، به صورتی که امروزه روانشناسان برای آموزش مفاهیم تربیتی، فعالیت های ورزشی را معرفی می کنند. با توجه به اینکه افراد در مسیر فعالیتهای جسمانی و در محیطهای ورزشی در یک محیط باز و آزاد در ارتباط و تعامل با سایر بازیکنان قرار می گیرند، لذا فرد زیر نگاه و تماشای افراد بسیاری قرار می گیرد و لذا محیط اطراف بر فرد تاثیر گذاشته و فرد دچار تغییرات شخصیتی، عاطفی و اجتماعی می شود. همچنین دیگر عامل موثر بر تغییر رفتار در ورزشکاران، تغییرات جسمی و افزایش توانایی های بدنی است که در نتیجه انجام فعالیت های ورزشی حاصل

می شود. با توجه به اینکه روح و جسم دو بعد جدایی ناپذیر تشکیل دهنده انسان است و ارتباط و هماهنگی این دو بعد باعث معنا بخشی به وجود انسان می شود، لذا تغییر در یکی از ابعاد، بعد دیگری را تحت تأثیر قرار می دهد. از این رو افزایش قدرت و توان فیزیکی انسان باعث بروز تغییراتی در منش فردی و ساختار شخصیتی او می شود.

بنا بر نظر محققان صفات پسندیده در افراد ورزشکار و افراد با جسم سالم، بارزتر از افراد ضعیف می باشد. کسانی که از آمادگی جسمانی بالاتری برخوردارند، دارای صفات شایسته بیشتری بوده و گذشت و اعتماد به نفس در آنها مشهودتر است.

در اینجا بخشی از اثرها و تغییر رفتار فردی که در نتیجه شرکت در فعالیت های جسمانی و تقویت قوای بدنی حاصل مورد بحث قرار میگیرد:

۱. رفع خستگی فکری:

وجود تنوع در زندگی باعث کاهش تلخی ها، خستگی ها و عصبانیت ها می شود و بر عکس، یکنواختی در زندگی انسان را به سوی ناکامی و شکست سوق میدهد. مشارکت در فعالیت های ورزشی از جمله عوامل موثر در زمینه سازی برای سرگرمی سالم و ابزاری مفید برای رفع خستگی فکری است.

۲. ایجاد و تقویت قدرت ابتکار

مبارزه حالتی است که در جریان بازیهای گروهی پدید می آید. در فعالیت های جمعی، شاهد قرارگیری دو گروه در مقابل هم هستیم. از آنجا که مبارزه با شکست و پیروزی همراه است، لذا غلبه بر تصمیم حریف، نیازمند ابتکار و خلاقیت است. بازیکن می اندیشد تا با اجرای یک عمل ابتکاری بر رقیب خود فایز آید.

۳. تقویت و شکوفا ساختن استعداد رهبری

چنانچه در افراد جامعه کسانی باشند که زمینه و استعداد رهبری داشته باشند، با توجه به این که ورزش محیط آزادی برای طرح عقاید و اظهار نظر است، افراد بهتر میتوانند این گونه استعدادهای خود را شکوفا سازند و این روحیه را در خود پرورش دهند.

۴. وظیفه شناسی

تقسیم کار و وظیفه از جمله اصول در روابط اجتماعی است که رابطه مستقیمی با حیات اجتماعی دارد. تعیین وظایف در تربیت بدنی و بازیهای ورزشی به افراد این اصل مهم اجتماعی را می آموزد که در جامعه می بایست هر فرد وظیفه خاصی را متناسب با توانایی خویش بر عهده بگیرد و خدمتی را به انجام رساند تا روابط اجتماعی صحیح برقرار شده و حرکت جامعه تداوم یابد.

۵. پرورش قوای ذهنی

فعالیت های جسمانی باعث تقویت و بکارگیری نیروی ذهنی افراد شده و آنها را در آموذن توانایی های خویش بدون ب عهده گرفتن مسئولیت جدید، توانمند می سازد.

۶. مبارزه با بی حوصلگی، دلتنگی و نگرانی

فراغت همیشگی انسان را بی حوصله و دلتنگ می کند. انسان بی کار فرصت این را دارد که خاطرات گذشته را تجدید کرده و گرفتار غم و اندوه شود و یا با فکر کردن به آینده، دچار دلهره و اضطراب شود. فعالیت های ورزشی نقش مهمی در رفع این عوارض دارد.

۶- بحث و نتیجه گیری

ورزش عاملی است که در تمام جنبه های شخصی و اجتماعی زندگی بشر از لحظه پیدایش بر روی کره زمین تا به امروز نقش اساسی و حیاتی داشته و عامل موفقیت های جسمانی محسوب می شده است. اگرچه گروهی معتقدند به موازات پیشرفت صنعت و تکنولوژی از اهمیت حیاتی آن کاسته شده است. لیکن باید اذعان داشت که پرداختن به فعالیت های حرکتی و کسب امادگی های جسمانی در جوامع تا بن دندان ماشینی امروز- که حتی برای اعمال ساده ای چون تعویض کانال تلویزیون هم، با اعمال خست حرکتی از ماشین استفاده می شود که این بیش از هر زمان احساس می شود. ورزش به عنوان محلی برای عمل متقابل اجتماعی و راهی برای رشد اجتماعی به شمار می آید. به نظر می رسد، انجام تمرینات گروهی به منظور ایجاد تغییر در صفاتی مثل استقلال طلبی، مسئولیت پذیری و ارتباط با دیگران می تواند ما را در رسیدن به هدف کلی انسان ها، که بسی رسیدن به کمال و دوری جستن از رفتار های ناشایست و نیز تقویت حس همکاری و تعاون بین افراد می باشد، یاری رساند. با توجه به اینکه افراد در مسیر فعالیتهای جسمانی و در محیطهای ورزشی در یک محیط باز و آزاد در ارتباط و تعامل با سایر بازیکنان قرار می گیرند، لذا فرد زیر نگاه و تماشای افراد بسیاری قرار می گیرد و لذا محیط اطراف بر فرد تاثیر گذاشته و فرد دچار تغییرات شخصیتی، عاطفی و اجتماعی می شود. همچنین دیگر عامل موثر بر تغییر رفتار در ورزشکاران، تغییرات جسمی و افزایش توانایی های بدنی است که در نتیجه انجام فعالیت های ورزشی حاصل می شود. آثار اجتماعی و روانی ورزش در فرد عبارت است از: کمک به فرد در جریان اجتماعی شدن و سازگاری با محیط، کمک به فرد در تکامل شخصیت مناسب، پر کردن اوقات فراغت و جلوگیری از انحرافات اجتماعی به خصوص در دوران جوانی، تصحیح و تکمیل اخلاق مناسب و آماده کردن فرد برای رعایت حقوق دیگران، کمک به فرد در جریان فرهنگ سازی و داشتن فرهنگی مناسب.

منابع

۱. تقوی، ن.، ۱۳۸۲، جامعه شناسی خانواده، تهران، انتشارات دانشگاه پیام نور، چاپ اول
۲. رضایی، خسرو؛ غلامیان علم، الهام؛ بررسی و مقایسه میزان سازگاری اجتماعی دانش آموزان ورزشکار و غیرورزشکار در مدارس متوسطه لرستان، چهارمین کنفرانس بین المللی تربیت بدنی و علوم ورزشی، تهران، آذر ۱۳۹۶
۳. زنگنه، فاطمه؛ فواید ورزش گروهی برای سلامت جسم و روان، ۱۴۰۱، <https://www.chetor.com/263807>
۴. سیف، سوسن، کدیور، پروین، کرمی نوری، رضا، لطف آبادی، حسین؛ (۱۳۸۱)، *روانشناسی رشد*، قم: چاپ مهر
۵. ساروخانی، باقر؛ (۱۳۷۰)، *دایره المعارف علوم اجتماعی*، چاپ اول، تهران، نشر کیهان
۶. عزیز آبادی فراهانی، ابوالفضل (۱۳۷۳) - تربیت بدنی عمومی (۲)، چاپ هشتم - تهران، انتشارات دانشگاه پیام نور
۷. عبدلی، بهروز (۱۳۸۶) - مبانی روانی و اجتماعی تربیت بدنی و ورزش، چاپ دوم - انتشارات بامداد کتاب
۸. عزیزی، شیدا؛ ۱۳۹۴، تاثیر ورزش بر رفتار فردی و اجتماعی، <http://sheydaazizi664.blogfa.com/post/19>
۹. کوشافر، علی اصغر (۱۳۸۱) - اصول و مبانی تربیت بدنی، چاپ اول - انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی تبریز
۱۰. گلشن فومنی، م. ر.، ۱۳۸۲، جامعه شناسی آموزش و پرورش، تهران، نشر دوران، چاپ سوم
۱۱. مینوفر؛ مفهوم اجتماعی شدن یا جامعه پذیری، ۱۴۰۰، <https://virgool.io/@minoofar.majedi>

Investigating the effect of group sports on the level of socialization of students

Marzieh Karshenas¹, Ahlam Taei², Masoodeh Abbasi³, Elham Khodami⁴

¹ *Master's degree in physical education, specialization in sports pathology and corrective movements*

² *Master's degree in corrective movements and sports pathology*

³ *Master's degree in motor movement (motor learning and control)*

⁴ *Bachelor of Elementary Education*

Abstract:

Socialization is a process that teaches people how to live in society, gives personality to a person, and develops his abilities to fulfill individual duties as a member of society. Since group sports are one of the examples of the presence of people in the group of peers and society, therefore this research has investigated the effect of playing group sports on the level of socialization of students in a descriptive and library-type way. The findings of the research indicate that group sports are a contributor and an effective factor in accepting the responsibility for fostering and instilling social values in society members, especially students, in the direction of strengthening social values and desirable human behaviors. In addition, it plays a significant role in building the character of young people and identifying some social values

Key words: Group sports, socialization, students
